

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Hravá družina všem

**Základní škola a mateřská škola Syrovice,
okres Brno-venkov, "příspěvková organizace"
Syrovice 152, 664 67**

Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro školní družinu „Hravá družina všem“

Číslo jednací:

Název školy: Základní škola a mateřská škola Syrovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Adresa školy: Syrovice 152, 664 67 Syrovice

E-mailová adresa školy: reditel@skolasyrovice.cz

Ředitelka školy: Mgr. Lucie Mitošinková

Zástupce ředitele pro zájmové vzdělávání: Ivana Batelková

Webové stránky školy: www.skolasyrovice.cz

Datová schránka školy: f8wmh42

Zřizovatel školy: obec Syrovice

Adresa zřizovatele: Syrovice 298, 664 67 Syrovice

E-mailová adresa zřizovatele: starosta@syrovice.cz

Statutární zástupce zřizovatele: Ing. Zdeněk Joukl

Webové stránky zřizovatele: www.syrovice.cz

Datum projednání ŠVP pedagogickou radou: 28. 8. 2026

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2026

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

1. Úvod

Každé oddělení má svého pevně stanoveného vychovatele/vychovatelku, jenž zajišťuje naplňování klíčových kompetencí účastníků zájmového vzdělávání. Chápeme jimi ohraničené struktury schopností a znalostí a s nimi souvisejících dovedností, postojů a hodnotové orientace.

ŠD spadá pod zřizovatele školy.

Základní rozhodovací pravomoc má ředitelka školy.

2. Charakteristika ŠD

Školní družina je výchovné zařízení pro žáky 1. stupně ZŠ a její činnost vychází z pedagogiky volného času, které zajišťuje odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti v době mimo vyučování. Posláním ŠD je podpora harmonického rozvoje osobnosti dítěte, vytváření bezpečného prostředí, rozvoj sociálních dovedností a podpora pozitivního vztahu k učení, nabídka aktivit pro smysluplné trávení volného času ve škole, pohyb i kulturu.

Bere zřetel na věk dětí, zvláštnosti jedince, specifické potřeby jedince, personální, materiální a další podmínky školy, na charakter vzdělávacího programu, na zájmy a očekávání účastníků.

Školní vzdělávací program ŠD plynule navazuje na ŠVP ZŠ. Tematické okruhy vycházejí z oblasti Člověk a jeho svět.

Školní družina je tvořena 4 odděleními, max. 30 žáků na jedno oddělení, které se nachází ve 4 oddělených místnostech v rámci kmenových tříd ZŠ. Oddělení ŠD začínají provoz po 4. vyučovací hodině, dle rozvrhu daných tříd. Další oddělení se otvírají po ukončení 5. vyučovací hodiny. Celková kapacita 120 žáků.

Jedno oddělení je kmenové pro ranní družinu (6:30-7:30 hod.) i pro ukončení odpoledního provozu školní družiny 16:30 hod.

V době hlavních prázdnin ŠD pokračuje v návaznosti na příměstské tábory.

ŠD má možnost využívat počítačovou učebnu, školní zahradu, místní sokolovnu, multifunkční hřiště. Zjišťujeme průběžné propojování ŠVP školy se ŠVP družiny. Další spolupráce a propojení činností je ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy.

Školní družina má svá specifika, svůj režim, program práce během školního roku a vnitřní řád.

3. Cíle a zásady

Cíle školní družiny jsou klíčové pro správné nastavení jejího programu a jeho směřování. Zaměřujeme se tedy na rozvoj dětí v různých oblastech jejich osobnosti, včetně kreativního, sociálního a tělesného rozvoje.

Naše cíle vzdělávání ve školní družině

1. Vytvářet bezpečné a podnětné prostředí

- Poskytovat žákům smysluplné a klidné zázemí po skončení vyučování.
- Nabízet prostor pro odpočinek, relaxaci, svobodné vyjádření a navazování vztahů.
- Zajišťovat psychickou i fyzickou pohodu všech žáků.

2. Rozvíjet osobnost žáka v celé její šíři

- Podporovat všestranný rozvoj osobnosti žáků – sociální, emoční, intelektuální, pohybový i estetický.
- Vést žáky k samostatnosti, odpovědnosti, tvořivosti a aktivnímu přístupu k životu.
- Respektovat individuální potřeby, možnosti a zájmy každého žáka.

3. Podporovat sociální dovednosti a pozitivní mezilidské vztahy

- Vést žáky k respektu, spolupráci a ohleduplnosti k ostatním.
- Učit žáky komunikovat, řešit konflikty nenásilně a pomáhat druhým.
- Podporovat týmovou práci i schopnost přijmout pravidla a odpovědnost.

4. Rozvíjet zájmy a talenty žáků

- Nabízet pestrou paletu činností, která podporuje přirozenou zvědavost a zájem o svět.
- Vytvářet prostor pro tvořivé vyjádření – výtvarné, hudební, dramatické, technické aj.
- Umožnit žákům objevovat a rozvíjet své nadání a záliby.

5. Podporovat zdravý životní styl

- Vést žáky k aktivnímu pohybu, pobytu na čerstvém vzduchu a správným stravovacím návykům.
- Posilovat dovednosti v oblasti osobní hygieny, duševní hygieny a péče o zdraví.
- Učit žáky vyváženému režimu dne – střídání odpočinku, aktivity a klidových činností.

6. Vést žáky k ochraně přírody a odpovědnému chování

- Rozvíjet u žáků vztah k přírodě, prostředí a živým bytostem.
- Učit žáky třídění odpadu, úctu k přírodě a ekologické smýšlení.
- Zapojovat žáky do aktivit, které podporují udržitelnost a environmentální výchovu.

7. Poskytovat výchovné vedení nenásilnou formou

- Využívat výchovné situace jako přirozené příležitosti pro učení.
- Podporovat vnitřní motivaci a pozitivní sebehodnocení.
- Učit žáky chápat důsledky svého jednání.

8. Propojovat volnočasové aktivity s hodnotami školy

- Navazovat na školní vzdělávací program a rozšiřovat jej o zážitkové a tvořivé formy učení.
- Přispívat k formování postojů, hodnot a morálního vědomí žáka.
- Vést žáky k sounáležitosti se školním kolektivem a širší komunitou.

Zde jsou některé základní zásady, kterými bychom školní družinu chtěli vést:

Zásady školní družiny:

1. Podpora všestranného rozvoje dítěte:

- Družina by měla poskytovat prostor pro rozvoj nejenom školních dovedností, ale i pro kreativitu, sport, sociální interakce a emocionální rozvoj.

2. Bezpečnost a pohoda dětí:

- Děti by měly mít v družině pocit bezpečí a jistoty. To zahrnuje jak fyzickou bezpečnost, tak i emocionální pohodlí.

3. Respekt k individualitě:

- Každé dítě má své vlastní tempo a způsob rozvoje, a tak by měla družina vytvářet prostředí, které respektuje individuální potřeby a zájmy dětí.

4. Spolupráce s rodinou:

- Družina by měla komunikovat s rodiči a zapojovat je do aktivit, informovat je o pokroku dětí a vytvářet tak partnerský vztah.

5. Harmonizace mezi zábavou a učením:

4. Obsah vzdělání

Pro školní družinu není pevně stanoven obsah zájmového vzdělání. Školský zákon pouze vymezuje obsah zájmového vzdělání jako náplň volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.

Vzdělávací obsahy základního vzdělání:

- ✓ Člověk a jeho svět/Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví/
- ✓ Člověk a společnost
- ✓ Člověk a příroda
- ✓ Umění a kultura
- ✓ Člověk a zdraví
- ✓ Člověk a jeho práce

- ✓ Jazyk a jazyková komunikace
- ✓ Informační a komunikační technologie

Průřezová témata základního vzdělání:

- Péče o sebe a druhé
- Společnost pro všechny
- Udržitelné prostředí

Aktivita probíhají převážně skupinově, s důrazem na spolupráci, radost a dobrovolnost.

Formy vzdělávání

- **Pravidelná činnost:** Plánovaná, systematická, s pevně danou strukturou – např. výtvarné dílny, pohybové aktivity, kroužky.
- **Příležitostná činnost:** Akce mimo běžný režim – besídky, exkurze, výlety, soutěže, projektové dny.
- **Spontánní činnost:** Volná hra a relaxace dle volby dětí.
- **Odpočinková činnost:** Poslech pohádek, četba, relaxační techniky.
- **Rekreační činnost:** Pobyt venku, pohybové a sportovní aktivity.

Vzdělávací formy ve školní družině jsou různé a měly by být co nejvíce pestré, aby pokryly různé zájmy dětí a zároveň podpořily jejich všestranný rozvoj. Zde je přehled některých nejběžnějších a efektivních forem vzdělávání, které zapojujeme do programu školní družiny:

1. Skupinové činnosti (kolektivní práce)

- **Charakteristika:** Děti pracují v menších nebo větších skupinách, což podporuje spolupráci, komunikaci a schopnost vyrovnat se s různými názory a rolí ve skupině.
- **Příklad:** Skupinové projekty (např. tvorba plakátu, společná výtvarná činnost, dramatizace příběhu), týmové hry, kolektivní tvoření (např. stavba modelu).

2. Individuální činnosti

- **Charakteristika:** Některé děti mohou preferovat tiché, samostatné aktivity, kde se mohou soustředit na vlastní rozvoj a kreativitu.
- **Příklad:** Samostatné kreslení, psaní příběhů, luštění hlavolamů, práce s knihami nebo encyklopediemi, individuální úkoly a projekty.

3. Projektová výuka

- **Charakteristika:** Děti se podílejí na delších projektech, které mohou trvat několik dní nebo týdnů. Projektová výuka spojuje různé oblasti (výtvarné umění, přírodověda, literatura, matematika), čímž nabízí komplexní rozvoj.
- **Příklad:** Téma "Vesmír" – děti se podílejí na různých činnostech jako je malování planet, výuka o vesmíru, psaní příběhů, nebo sledování dokumentů.

4. Interaktivní učení

- **Charakteristika:** Využívá moderní technologie a různých interaktivních materiálů, které motivují děti k aktivnímu zapojení. Může to být i forma hry nebo učení na základě zážitků.
- **Příklad:** Využití tabletů nebo počítačů na výuku angličtiny, interaktivní hry zaměřené na logiku, matematiku nebo přírodní vědy.

5. Zážitkové učení

- **Charakteristika:** Děti se učí prostřednictvím praktických aktivit a prožitků. Tento přístup je ideální pro rozvoj smyslových vjemů, motoriky a emocionální inteligence.
- **Příklad:** Výlety do přírody, návštěvy muzeí, exkurze, pokusy v přírodovědné laboratoři, experimenty, hry na čerstvém vzduchu.

6. Hraní her a herní činnosti

- **Charakteristika:** Hry mají v družinách velký význam, neboť umožňují učení se v neformálním prostředí. Hraní her podporuje rozvoj sociálních dovedností, strategie, logického myšlení a týmové spolupráce.
- **Příklad:** Stolní hry, deskové a kvízové hry, pohybové hry, hry na rozvoj logiky (např. puzzle, hádanky).

7. Tvořivá a umělecká činnost

- **Charakteristika:** Umělecké činnosti pomáhají dětem vyjádřit svou kreativitu, posilují jejich jemnou motoriku a podporují emocionální vyjádření.
- **Příklad:** Malování, keramika, výroba koláží, modelování, dramatická činnost, zpěv, tanec, divadelní představení.

8. Tělesná výchova a pohybové aktivity

- **Charakteristika:** Fyzická aktivita je důležitá pro zdraví dětí, a navíc podporuje týmovou spolupráci, disciplínu a koordinaci.
- **Příklad:** Sportovní hry (fotbal, basketbal, běh), gymnastika, taneční kroužky, různé pohybové soutěže, venkovní aktivity.

9. Edukativní hry a aktivity zaměřené na rozvoj intelektuálních schopností

- **Charakteristika:** V družině je prostor i pro rozvoj logického myšlení, řešení problémů a rozšiřování znalostí.

- **Příklad:** Hádanky, rébusy, matematické a jazykové hry, křížovky, logické hry (např. sudoku, Rubikova kostka).

10. Vzdělávací výlety a exkurze

- **Charakteristika:** Učení formou zážitků a osobní účasti na různých aktivitách v reálném prostředí poskytuje dětem nové a praktické poznatky.
- **Příklad:** Návštěvy přírodních rezervací, ekologické farmy, muzea, historické památky, technické výstavy.

11. Reflexe a sebehodnocení

- **Charakteristika:** Děti se učí hodnotit své vlastní pokroky a získávají prostor k zamyšlení nad tím, co se naučily a jak mohou zlepšit své dovednosti.
- **Příklad:** Tvoření "osobních deníků" (jak se mi líbila dnešní aktivita, co jsem se naučil), sebereflexe na konci týdne.

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družina vytváří podmínky pro zapojení všech žáků včetně těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby (SVP). Vychovatelky přistupují k těmto dětem individuálně, s ohledem na jejich schopnosti, potřeby a možnosti. Cílem je umožnit jim plnohodnotné a smysluplné trávení volného času v kolektivu vrstevníků.

Vychovatelky spolupracují s:

- třídními učiteli
- školním speciálním pedagogem / asistentem pedagoga (je-li přítomen)
- školní poradenské pracoviště/ výchovný poradce, speciální pedagog, metodik prevence
- zákonnými zástupci
- školskými poradenskými zařízeními (např. PPP, SPC)

Při práci s dětmi se SVP vychází ze závěrů doporučení školského poradenského zařízení a z individuálních potřeb dítěte.

U dětí se SVP je možné upravit:

- **formy a metody práce** – více názornosti, praktických činností, vizuální opory
- **tempo činností** – dostatek času, přestávky dle potřeby
- **prostorové uspořádání** – klidné prostředí, možnost ústraní
- **složení skupin** – zařazení do menších nebo homogenních skupin

Pokud je pro dítě určen **asistent pedagoga**, spolupracuje s vychovatelem i během pobytu v družině. Jeho role spočívá především v podpoře dítěte při orientaci, komunikaci a zapojení do činností.

U dětí s odlišným mateřským jazykem vychovatelé:

- podporují jazykový rozvoj (např. pomocí obrázků, PC programů, praktických činností)
- pomáhají orientaci v režimu dne a prostředí družiny
- umožňují postupné začlenění do kolektivu vrstevníků

Žáci s tělesným nebo smyslovým postižením

- Školní družina zajišťuje bezbariérový přístup (pokud je technicky možné).
- Činnosti se přizpůsobují zdravotnímu stavu dítěte.
- Dětem je umožněn individuální režim činností a odpočinku.

Cílem a principem práce s žáky se SVP je podpora samostatnosti a sebedůvěry. Rozvoj sociálních dovedností a vztahů, předchází pocitům vyloučení. Snaha o vybudování bezpečného a přátelského prostředí.

Zásady práce s dětmi se SVP v družině

- **Rovný přístup** – žádná diskriminace nebo předsudky
- **Individualizace** – respekt k jedinečnosti každého dítěte
- **Kooperace** – spolupráce s pedagogy, rodiči a dalšími odborníky
- **Důraz na pozitivní klima** – podpora tolerance a přijetí v kolektivu

6. Podmínky pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Snaha o vytváření dostatečně podnětného prostředí. Nabízíme možnost využívání tvůrčích sil v samostatných činnostech, skupinových pracích i projektech a v oborových soutěžích.

Konkrétní pedagogická opatření:

- jsou vázána závěry z vyšetření z PPP; (výchovný poradce, pedagogické rady),
- doplňování, rozšiřování a prohlubování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení žáka do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- účast ve výuce se staršími žáky v celoškolských projektech, soutěžích v různých oborech,
- spoluvytváření výzdoby školy,
- široká nabídka zájmových aktivit.

7. Délka a časový plán vzdělání

Dlouhodobé plány ve školním vzdělávacím programu školní družiny vychází ze školního vzdělávacího programu školy, Rámcového vzdělávacího programu (RVP ZV), a také z konkrétních podmínek, možností a potřeb žáků.

V časovém plánu budeme usilovat o bezpečné prostředí, ve kterém se děti budou cítit uvolněně, ale budou se aktivně rozvíjet osobnostně i sociálně. I nadále posilovat spojení s rodinami dětí a komunitami, vzájemnou spolupráci a úctu.

V těchto plánech nezapomeneme ani na zdravý životní styl promítnutý do ŠD, Enviromentální výchovu důležitou pro správnou součinnost člověka s přírodou, podporu tvořivosti a estetického vnímání dětí.

8. Organizační podmínky

Organizační podmínky vymezují způsob fungování školní družiny v denním režimu školy, personální zajištění, prostory, materiální vybavení i pravidla pro přihlašování a odhlašování dětí.

1. Provoz školní družiny

Školní družina je určena pro žáky 1. stupně ZŠ, především 1.–3. ročníku.

Provozní doba školní družiny je stanovena zpravidla:

- ranní provoz: 6:30 až 7:30hod, 6:30 - 7:15 hod ukončení příchodu dětí do ranní družiny, poté řízená společná činnost, 7:30 odchod žáků do kmenových tříd
- odpolední provoz:
 - ✓ 11:40 hod. – 13:00 hod. - oběd, osobní hygiena, volná činnost,
 - ✓ 13:00 hod. – 14:00 hod. – odpočinková činnost/besedy, čtení, vyprávění, tematické rozhovory/,
 - ✓ 14:00 hod. – 15:00 hod. – činnost zájmová/aktivity v oblasti Vv, Pč, Hv, Tv, sportovní a turistická, přírodovědná, příprava na vyučování formou kvízů, soutěží, křížovek apod/.
 - ✓ **Vyzvedávání dětí je možné do 14:00 hod. A poté od 15:00 hod do ukončení provozu školní družiny. V rozmezí mezi 14. a 15. hodinou (60 min.) má družina možnost opustit areál školy. Rodiče si v tento čas děti nevyzvedávají.**
 - ✓ 15:00hod. – 16:30hod. – osobní hygiena, svačina, úklid osobních věcí, možné vypracování domácích úkolů, stolní hry, postupné uspořádání a úklid herního prostoru ve třídě, na zahradě, individuální odchody domů.

Přesný rozvrh provozu je každoročně aktualizován a zveřejněn na webu školy či na nástěnce ŠD. Děti jsou po příchodu do ŠD zapsáni do systému Bellhop – Elektronické vyplnění docházky, kontakt s rodiči za pomoci – Edupage. Děti jsou propouštěny z družiny na základě čipů, které vlastní zákonný zástupce.

2. Podmínky přihlašování a odhlašování žáků

Docházka do školní družiny je dobrovolná, ale po přihlášení závazná. Přihlašování probíhá na základě řádně vyplněné přihlášky (zápisního lístku), kterou podává zákonný zástupce.

Zákonní zástupci uvedou v přihlášce:

- časy odchodů dítěte,
- způsob vyzvedávání (samostatně / s doprovodem),
- kontaktní údaje a zdravotní informace (alergie, užívání léků apod.).
- O jakékoli změně v odchodu dítěte (výjimka, změna času, doprovod) musí být družina informována písemně.
- Odhlášení dítěte je možné kdykoli na základě písemné žádosti zákonného zástupce adresovaného vedení školy.

3. Kapacita a oddělení družiny

- Kapacita školní družiny je stanovena v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, obvykle:
 - max. 30 dětí na jedno oddělení.
- Školní družina je rozdělena do 4. oddělení podle počtu přihlášených dětí a prostorových možností školy.
- Do oddělení jsou děti zařazovány s přihlédnutím k ročníku, věku, potřebám a provozním podmínkám.
- Každé oddělení má svého přiděleného vychovatele, který zajišťuje činnost jednotlivých oddělení. V průběhu roku však bude docházet k pravidelným týdenním rotacím vychovatelů ve všech odděleních.

4. Popis personálního zajištění

Činnost školní družiny zajišťují kvalifikovaní vychovatelé a vychovatelky, asistenti pedagoga, kteří splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících. I nadále se celoročně vzdělávají v rámci odborných webinářů a kurzů.

- Nabízíme vysokou míru empatie a vřelý vztah s žáky.
- Děti vedeme k široké škále zájmových činností a snažíme se vzbudit aktivní přístup a zájem o činnosti přiměřené věku účastníků.
- Tvoření příznivého sociálního klimatu je základní stavební jednotkou každého vychovatele.
- Při řešení organizačních a výchovných záležitostí spolupracují s vedením školy a tř. učiteli.
- Vychovatelé zajišťují bezpečnost dětí po celou dobu jejich přítomnosti v ŠD.
- Dle potřeby se do činností zapojují i další pedagogičtí pracovníci (např. učitelé, asistenti...)

5. Popis materiálních podmínek – prostory a vybavení

- ŠD využívá k činnosti:
 - třídy v budově školy (při výtvarných a tvořivých činnostech),
 - tělocvičnu nebo školní hřiště (pohybové aktivity),
 - venkovní areál školy (pobyty venku, vycházky).
- Dětem je zajištěn dostatek podnětného a bezpečného materiálu – výtvarné potřeby, knihy, společenské hry, sportovní vybavení apod.
- Vybavení jednotlivých oddělení se v průběhu roku mění a doplňuje dle potřeby žáků /hry, výtvarný materiál, sport. náčiní

6. Spolupráce s rodiči

- Vychovatelé pravidelně informují rodiče o činnosti družiny a chování dítěte.
- ŠD pořádá příležitostné akce s účastí rodičů (dílny, vystoupení, výstavy).
- Spolupráce je založena na důvěře, otevřené komunikaci a ochotě řešit potřeby dětí společně.

7. Popis ekonomických podmínek – finanční podmínky

- Úplata za vzdělávání ve ŠD je stanovena na základě rozhodnutí zřizovatele. fa
- Příspěvek se používá na nákup materiálu, pomůcek a podporu akcí družiny.

9. Bezpečnost a ochrana zdraví

1. Právní rámec a odpovědnost

- Školní družina je povinná zajistit bezpečnost dětí ve smyslu školského zákona a dalších právních předpisů (např. zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce; vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání).
- Za bezpečnost dětí v době pobytu ve ŠD odpovídá vychovatel(ka) nebo jiná pověřená osoba.
- Vychovatel(ka) vede dohled nad dětmi po celou dobu jejich přítomnosti ve ŠD – včetně přesunů (např. do tělocvičny, na vycházky, výlety).

2. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- Družina podporuje zdravé návyky:
 - pravidelný pobyt venku (při příznivém počasí),
 - zdravý pohyb (hry, sport, rozcvičky),

- pitný režim,
- odpočinkový režim (střídání činností).
- Děti se učí základům hygieny, správného stravování a osobní péče.

. 3. Ochrana před sociálně patologickými jevy a rizikovým chováním

- Družina vytváří bezpečné, přátelské a podnětné prostředí.
- Důraz se klade na **prevenci šikany**, nevhodného chování, agrese a exkluze.
- Děti se učí vzájemnému respektu a řešení konfliktů nenásilnou formou.

4. Hygienické podmínky

- Děti mají přístup k umývárně a toaletám.
- Vychovatelé dbají na mytí rukou, zejména před jídlem a po návratu z venkovních aktivit.
- Pravidelné větrání prostor družiny.